

Aleg. 262.

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego, tyczącem się spraw gospodarstwa rolnego i leśnego za czas od 1. lipca 1890 do 31. października 1891.

Wysoki Sejmie!

Komisja gospodarstwa krajowego, zbadawszy dokładnie wszystkie czynności Departamentu II. Wydziału krajowego, o ile one dotyczą spraw rolniczych i gospodarstwa lasowego, — przyszła do przekonania, i z przyjemnością konstatuje, iż sprawy te z pożytkiem dla gospodarstwa krajowego załatwiane były.

Że do tego przyczynił się w wysokim stopniu współdziałanie komisji krajowej dla spraw rolniczych, uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 29. listopada 1890 jako organ doradczy przy Wydziale krajowym ustanowionej, wynika już z samego zestawienia czynności tej komisji, podanego w sprawozdaniu Wydziału krajowego. Przedmiotem prac komisji rolniczej i jej stałej sekcji były sprawy odnoszące się do różnych działów gospodarstwa krajowego, których załatwienie fachowej opinii wymagało. Z ważniejszych prac podnosi tutaj komisja tylko sprawę wydania ustawy hodowlanej i asekuracji bydła, sprawę rozciągnięcia obowiązku ubezpieczenia robotników od wypadków i chorób na robotników pracujących przy gospodarstwie rolnem i leśnem, sprawę uorganizowania szkół rolniczych w Dublanach i Kobiernic. Z inicjatywy tej komisji rolniczej utworzoną została komisja naukowa, której zadaniem jest: cznwać nad niższymi szkołami rolniczymi pod względem pedagogicznym i dydaktycznym.

O czynnościach Depart. II., tyczących się instytucji wędrownych nauczycieli, podniesienia mleczarstwa, uorganizowania niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach, założenia nowych szkół, przeniesienia szkoły uprawy i wyprawy lnu z Gródka do Krosna, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie i szkoły ogrodniczej w Tarnowie, przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdania.

Osobnem też sprawozdaniem przedstawił Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi środki, które do podniesienia hodowli bydła poczynione być mają.

Co do dalszej akcji w sprawie podniesienia uprawy tytoniu zapowiada Wydział krajowy, że na następnej sesji sejmowej przedstawi wyczerpujące sprawozdanie, skoro od Towarzystwa uprawy tytoniu otrzyma relację o skutkach dotychczasowych zarządzeń i rachunek z użycia subwencji temuż Towarzystwu na cele podniesienia uprawy tytoniu udzielonej.

Ze sprawozdania Wydziału krajowego przekonała się komisya, że sprawa zalesienia wydm piaszczystych wprowadzoną została na lepsze tory, a ściślejsza kontrola prac około tego zalesienia wykonywanych pozwala się spodziewać, że fundusze na to użyte nie będą zmarnowane.

Wydział krajowy wykonał też wszystkie polecenia Wysokiego Sejmu, odnoszące się i do tych spraw, których załatwienie do zakresu działania c. k. Władz rządowych należy.

W sprawie rychłego zaprowadzenia w życie ustawy o rybolowstwie z dnia 31. października 1888 roku, poczynił Wydział krajowy stosowne kroki u c. k. Rządu.

W sprawie ubezpieczenia robotników rolnych i leśnych wypracował i przedłożył Wydział krajowy c. k. Rządowi obszerny memoryał — poruczył temuż sprawę ściślejszego wykonywania ustawy krajowej z d. 17. lutego 1885 o tępieniu ostów i kianiaki, udzielił c. k. Rządowi opinii co do ustawodawczego uregulowania prawa przejazdów konieczności (Nothwegerecht) tudzież w sprawie wydania nastawy krajowej dla wprowadzenia w życie państwowej ustawy komasacyjnej z dnia 7. marca 1885.

Zajmował się też Wydział krajowy nie wskazaną mu sprawą administrowania funduszem pożyczkowym przez Wysoki Sejm dla Kólek rolniczych udzielonym oraz tępieniem muszki brudnicy, która się w lasach zachodniej części kraju ostatnimi czasy pojawiła, wreszcie sprawą o użyciu nawozów sztucznych i sprawą eksploatacy kainitu. Komisya gospodarstwa krajowego po przeglądzie czynności Departamentu II. przyznać musi, iż działalność Wydziału krajowego w traktowaniu spraw dotyczących się gospodarstwa rolnego na uznanie zasługuje.

W obec tego, iż komisya krajowa dla spraw rolniczych dopiero z początkiem roku 1891 czynność swą rozpoczęła, może sejmowa komisya gospodarstwa krajowego przyjąć tłumaczenie Wydziału krajowego, iż oddzielnie sprawozdanie z czynności komisji rolniczej za rok bieżący nie było przedłożone; komisya sejmowa gospodarstwa krajowego wypowiada atoli przekonanie, iż Wydział krajowy na najbliższej sesji sejmowej zechce przedłożyć Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie o czynnościach nowo utworzonej komisji dla spraw rolniczych, na wzór tego, jakie komisya przemysłowa przedkłada.

Opierając się na powyższym wywodzie komisya sejmowa gospodarstwa krajowego wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego względnie Departamentu II. z czynności za czas od 1. lipca 1890 do 31. października 1891, dotyczących się spraw gospodarstwa rolnego i lasowego, przyjmuje Sejm z zadowoleniem do wiadomości.

Lwów dnia 7. kwietnia 1892.

Przewodniczący :

Sapieha w. r.

Sprawozdawca :

Gross w. r.